

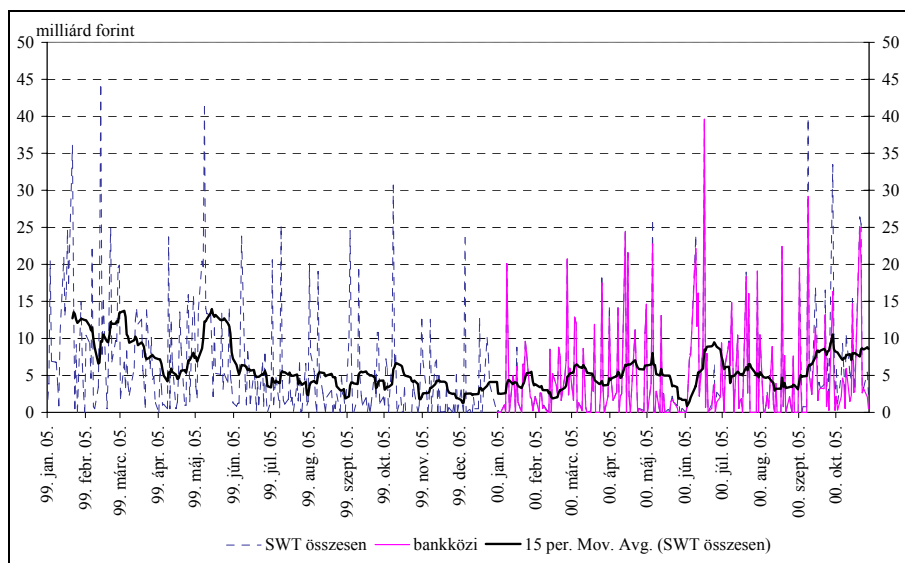
F e l j e g y z é s

A Pénzpiaci Konzultatív Fórum részére

Tárgy: bankközi határidős- és swap-piaci aktivitás

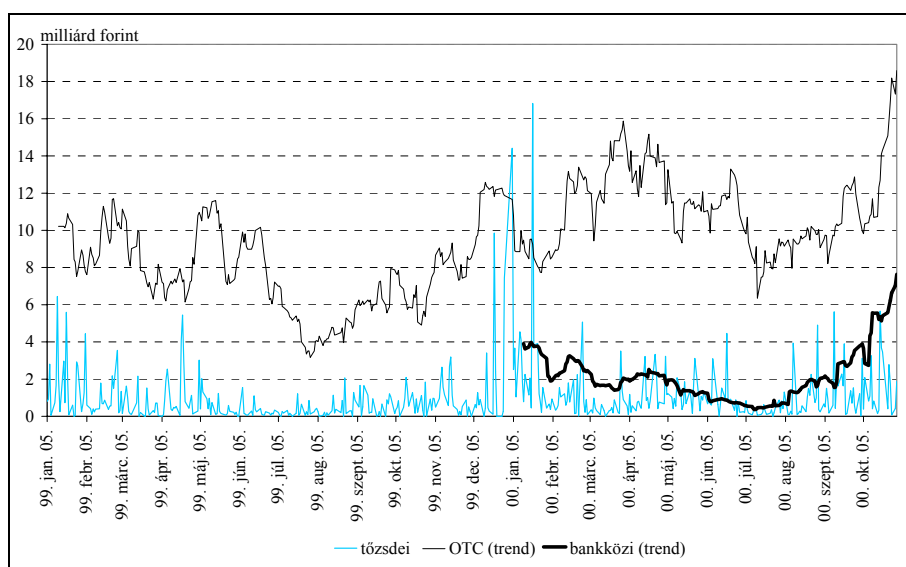
Az MNB által 2000. július 1-i hatállyal a szavatoló tőke 30%-ának mértékében korlátozta a kereskedelmi mérleg szerinti nyitott pozícióit. A szabályozással szemben a piaci résztvevők részéről több ellenérv merült föl. A piaci szereplők állítása szerint a mérleg szerinti pozíció túlzott kinyílásának jegybanki szankcionálása a növekvő tranzakciós költség miatt a bankközi forint-swap és -forward forgalom jelentős visszaeséséhez vezet. A bankok a szabályozás további negatív hatásaként értékelték, hogy a hatályba lépést megelőző időszakban a (bankközi) forward piac aktív lejáratái jelentősen megrövidültek. Az alábbiakban a hitelintézetek deviza operatív napi jelentéseiben szereplő adatok alapján áttekintjük, hogyan alakult a bankközi swap- és határidős-piaci likviditása, és a kötések futamideje 1999. január és 2000. november között.

1. ábra: Forint-deviza swapok értéke naponta (új kötések lejáró állományok nélkül)

A bankközi forint-deviza swapok forgalmában 2000. májusában volt némi visszaesés az első negyedévhez képest. Közvetlenül a szabályozás bevezetése előtt újra az első félévi szintre emelkedett a swap forgalom, augusztus végétől kezdődően pedig tovább nőtt, ami azt jelezheti, hogy a bankok bearázták a tranzakciós költséget, és a swap piacon nem okoz likviditási problémát a szabályozás.

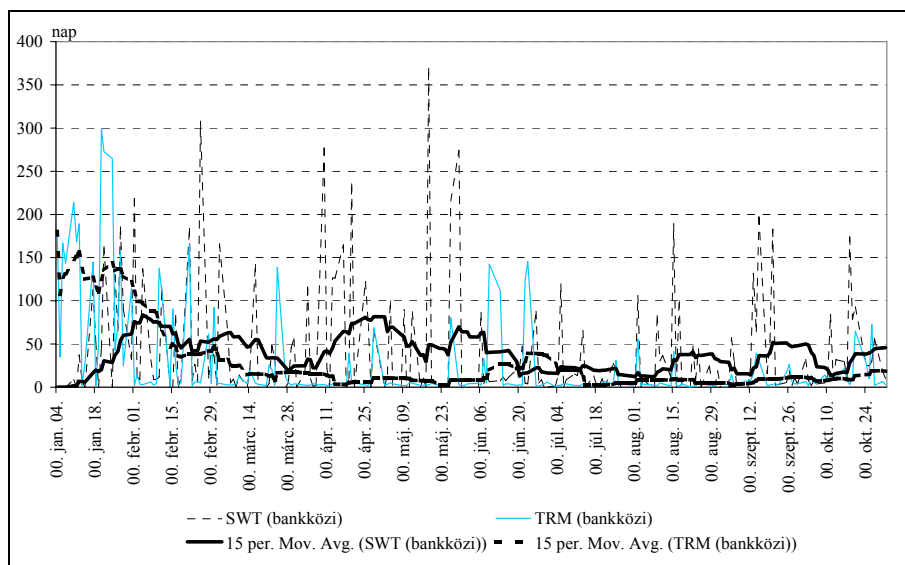
2. ábra: Forint-deviza határidős ügyletek értéke naponta (új kötések lejáráó állományok nélkül)

A bankok a vizsgált időszakban jóval kisebb mértékben voltak jelen a határidős tőzsdéken. 2000. januárjában a határidős tőzsdei aktivitás átmenetileg elérte és meghaladta az OTC aktivitást. A tőzsdei határidős piaci részvétel ezt követően az OTC töredékére esik vissza. A forward piac 2000. februártól áprilisig élénkül, júliusra az 1999. októberi szintre esik vissza.

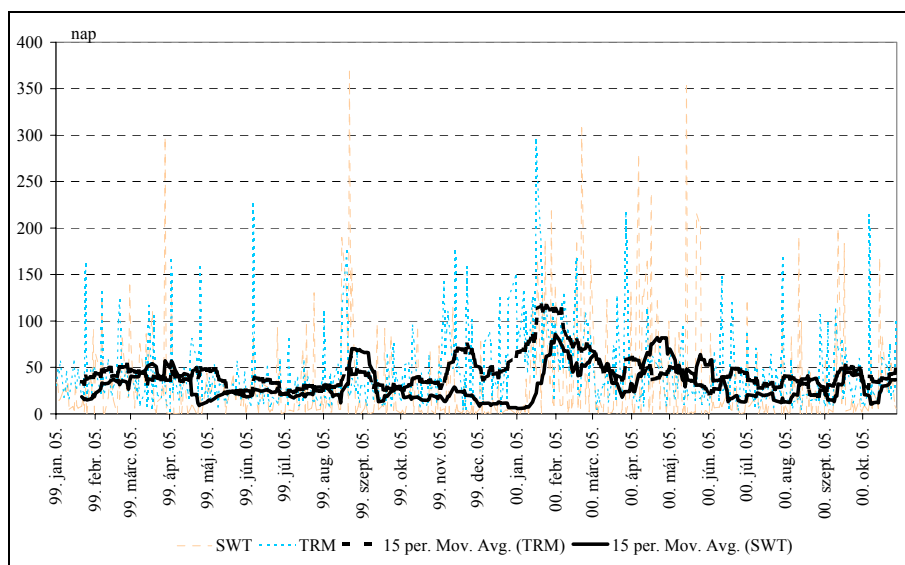
2000. júliusától a határidős kötések stabilizálódnak, a tőzsdeiek ekkortól kezdődő emelkedését a forwardok egyidejű növekedése kíséri. Szeptemberre a forgalom szintje eléri a verbális intervenció előtti szintet. Ez a tény amellet szól, hogy a bankok bearázták a szabályozás hatását; a forgalmi adatok nem utalnak a likviditás jelentős romlására.

3. ábra: Bankközi forint-deviza határidős és swap kötések súlyozott átlagos futamideje

A bankok elkülönítésre alkalmas formában 2000-től kezdve szolgáltatnak adatokat bankközi tételekre és az ügyféltételekre. A forwardoknál a bankok által említett futamidő-rövidülés már a verbális intervenciót megelőzően elkezdődött. A swapoknál a rövidülést jelentős felfutás előzte meg. Mindez arra utal, hogy a bankközi szerződések „rövidülése” csak a verbális intervenciót megelőző egy-másfél hónaphoz képest értelmezhető.

4. ábra: Forint-deviza határidős és swap kötések súlyozott átlagos futamideje

1999-hez képest az ügyféltételeket is tartalmazó ügyletek futamidejei nem mutatnak csökkenést. A bankok által említett futamidő-rövidülés trendje 2000. március-áprilist követően megfordult, és átmenetileg újra megközelítette a februári szintet. Addig a futamidők a 0-300 napos tartományban szóródtak, május-júliusban három esetet kivéve a kötések futamidejének mozgátlaga nem érte el a 100 napot. Augusztustól kezdve ismét előfordulnak hosszabb kötések (200 nap). Az a tény, hogy a három havi szünet után augusztustól a hosszabb szerződések ismét megjelennek, illetve hogy 1999-hez képest az átlagos futamidők trendje nem mondható csökkenőnek, arra utal,

hogy a január-februárban tapasztalt hosszabb futamidők voltak átmenetiek. A futamidők adatai is azt mutatják, hogy a bankok visszatértek a normális üzletmenethez, felkészültek a mérleg szerinti nyitott pozíciós szabályozásból adódó költségek kezelésére.

Budapest, 2000. november 20.